

Европейска
КОМИСИЯ

CASP2022

Координирани дейности за осигуряване
на безопасността на продуктите

Химикали в
играчките

Окончателен
доклад

Съдържание

Съдържание	2
Списък на съкращенията	2
Резюме	3
Част 1	
1. Преглед на дейността	4
1.1. Участващи органи за надзор на пазара (ОНП)	4
1.2. Продуктов обхват и критерии за изпитване	4
1.2.1. Продуктов обхват	4
1.2.2. Критерии за изпитване	4
2. Събиране на проби и изпитване	5
2.1. Разпределение на събирането на проби и канали за събиране на проби	5
2.2. Процес на изпитване	5
3. Резултати от изпитванията	6
3.1. Преглед на резултатите от изпитванията и основни констатации	6
3.2. Резултати по видове материали	6
3.3. Резултати за химическо вещество	7
3.4. Резултати по възрастова категория	7
3.5. Заключение относно резултатите от изпитванията	8
4. Оценки на риска и мерки	9
4.1. Оценки на риска	9
4.2. Коригиращи мерки	9
5. Заключение и препоръки	10
5.1. Заключение	10
5.2. Препоръки към заинтересованите страни	10
Част 2	
1. Какво е CASP?	12
Роли и отговорности	
2. Работен план на специфичните дейности, ориентирани към продукта	13
3. Инструменти и процеси на специфичните дейности, ориентирани към продукта	14

Списък на съкращенията

СЪКРАЩЕНИЕ	ОПИСАНИЕ
BPA	Бисфенол А
CASP	Координирани дейности за осигуряване на безопасността на продуктите
PAHs	Полициклични ароматни въглеводороди
PVC	Поливинилхлорид
REACH	Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали
TSD	Директива 2009/48/ЕО относно безопасността на детските играчки
ГД „Правосъдие и потребители“	Генерална дирекция „Правосъдие и потребители“ на Европейската комисия
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
Насоки относно RAPEX	Решение за изпълнение (ЕС) 2019/417 на Комисията за въвеждане на насоки за управлението на системата на Европейския съюз за бърз обмен на информация „RAPEX“
НОР	Насоки за оценка на риска
ОНП	Орган за надзор на пазара
СДОП	Специфична дейност, ориентирана към продукта

Резюме

Цели на дейността

Проектите „Координирани дейности за осигуряване на безопасността на продуктите“ (CASP) дават възможност на всички органи за надзор на пазара (ОНП) от държавите от Европейския съюз (ЕС)/Европейското икономическо пространство (ЕИП) да си сътрудничат за повишаване на безопасността на продуктите, пуснати на единния европейски пазар. Тази дейност е посветена на определяне на опасните нива на определени химикали в играчките. От продуктите бяха взети проби както онлайн, така и от физически магазини, и те бяха изпитани по общоприети критерии в европейска лаборатория, избрана от участващите ОНП.

Продуктов обхват

Дейността обхваща **играчки от мека и твърда пластмаса**, предназначени за деца на възраст **над и под 36** месеца.

Критерии за изпитване

Изпитванията бяха насочени към откриване на наличието на неразрешени опасни химикали, които представляват риск за човешкото здраве. По-конкретно, планът за изпитване се фокусира върху откриването на:

- фталати, полициклични ароматни въглеводороди (ПАНs) и кадмий, съгласно приложение XVII към Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);
- миграцията на 17 метала, ограничени от Директивата относно безопасността на играчките (TSD), с изключение на хром (VI) и органичен калай;
- формалдехид, бисфенол А (BPA), фенол и забавители на горенето, във връзка с приложение II, допълнение В към TSD.

Резултати

- От 94-те изпитани играчки 8 не отговарят на поне едно от разгледаните изисквания за здраве и безопасност. Опасни неразрешени химикали (фталати и BPA) бяха открити изключително в играчки, изцяло или частично изработени от мека пластмаса.
- Общо 14 % от играчките, предназначени за деца над 36-месечна възраст, не отговарят на изискванията, спрямо 4 % от играчките, предназначени за деца под 36 месеца.
- Извършените от ОНП проверки на етикетирането – предупреждения, маркировки и инструкции – показаха, че 33 от 94 проби не отговарят на изискванията.

Основни препоръки

За потребителите

- Купувайте играчки само от надеждни търговски канали.
- Проверявайте дали играчките имат маркировка „СЕ“.
- Наблюдавайте по-малките деца (на възраст под 36 месеца), когато играят с играчки на по-големи братя и сестри, които могат да бъдат поставени в устата.
- Внимавайте да не купувате нискокачествени играчки от мека пластмаса, тъй като те могат да крият по-висок химически риск.

За стопанските субекти

- Запознайте се със задълженията си съгласно приложимото законодателство.
- Обърнете специално внимание на играчките от мека пластмаса.
- Информирайте се за доставчика си. Преценете внимателно с кого работите.

За публичните органи

- Фокусирайте усилията си за надзор на пазара върху играчките от мека пластмаса: материалите за играчки от мека пластмаса, като например мек поливинилхлорид (PVC), могат да съдържат най-проблемните химикали.
- Продължавайте да обръщате внимание на химикалите в играчките. Химическите рискове са един от най-значимите рискове, регистрирани в Safety Gate.

Заклучения

При кампанията за изпитване бяха открити фталати и BPA в осем от изпитаните проби. Въпреки че само 9 % от изпитаните проби не отговарят на изискванията, химическите рискове, свързани с наличието на фталати и BPA в количества над граничните стойности, са сериозни.

Опасните химикали са открити изключително в меки пластмасови играчки, което подчертава факта, че меката пластмаса остава един от материалите, които представляват най-голям риск.

Въз основа на резултата от тази СДОП, органите за надзор на пазара издадоха две уведомления в Safety Gate (три уведомления все още са в процес на разглеждане) и поискаха от стопанските субекти да изтеглят продуктите от пазара или да ги изземат от потребителите, когато са открити опасни химикали, превишаващи граничните стойности.

1. Преглед на дейността

1.1. Участващи органи за надзор на пазара (ОНП)

В специфичната дейност, ориентирана към продукта (СДОП), участваха девет ОНП от девет държави — членки на ЕС.

Таблица 1 — Списък на участващите ОНП

ДЪРЖАВА	ОНП
Австрия	Федерално министерство на социалните въпроси, здравеопазването, грижите и защитата на потребителите
Естония	Орган за защита на потребителите и техническо регулиране
Ирландия	Комисия за защита на конкуренцията и потребителите
Малта	Малтийски орган по въпросите на конкуренцията и потребителите
Полша	Служба за защита на конкуренцията и потребителите
Словашка република	Словашка търговска инспекция
Словения	Здравна инспекция
Франция	Главна дирекция „Политика на конкуренцията, защита на потребителите и контрол на измамите“
Швеция	Шведска агенция по химикали

1.2. Продуктов обхват и критерии за изпитване

1.2.1. Продуктов обхват

Органите за надзор на пазара се споразумяха да ограничат продуктивния обхват до играчки от мека и твърда пластмаса,

предназначени за деца от всички възрасти (над и под 36-месечна възраст).

ИГРАЧКИ ОТ МЕКА ПЛАСТМАСА

ИГРАЧКИ ОТ ТЪВРДА ПЛАСТМАСА

ИГРАЧКИ ЗА ДЕЦА ПОД 36 МЕСЕЦА

ИГРАЧКИ ЗА ДЕЦА НАД 36 МЕСЕЦА

1.2.2. Критерии за изпитване

Въз основа на обсъжданията с ОНП и техническия експерт беше постигнато съгласие да се изпитат 37 различни опасни химикали, които често се срещат в продуктите за играчки:

- четири фталати, забранени във всички полимерни материали за играчки поради сериозен риск (независимо от възрастта или способността за лапане) — точка 51 от REACH¹, приложение XVII;
- три фталата, забранени в полимерни материали за играчки, които децата могат да поставят в устата си — точка 52 от REACH, приложение XVII;
- осем PAHs в меки/тъмни еластомерни/каучукови материали, които могат да бъдат в контакт с устната кухина или при които има продължителен или краткосрочен повтарящ се контакт с кожата при разумно предвидими условия — точка 50 от REACH, приложение XVII;
- кадмий — точка 23 от REACH, приложение XVII;
- всички 17 метала с граници на миграция, ограничени от TSD²;

- формалдехид, ВРА, забавители на горенето (TCEP, TCPP, TDSP)³ и фенол, ограничени от приложение II, допълнение В към TSD.

Съдържанието на такива химикали е ограничено или по тегло, или по граници на миграция от играчката, когато детето я дъвче или смуче. Тези ограничения са определени на ниво ЕС с течение на времето и се основават на научни данни за безопасност и на „най-съвременните“ познания.

Токсичността на тези опасни химикали е различна. Те често се срещат в играчки в резултат на преработката или защото са били целенасочено добавени, за да изпълняват специфична функция, като например подобряване на гъвкавостта на играчката или действие като забавител на горенето или консервант.

В допълнение към лабораторните изпитвания ОНП извършиха проверки на предупрежденията, маркировките и инструкциите на своя(те) национален(и) език(ци). Техническият експерт изготви контролен списък с основните изисквания, за да се предоставят допълнителни насоки на ОНП.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006R1907&from=EN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0048&from=EN>

³ CPP = трис(2-хлоро-1-метилетил) фосфат; TDSP = трис(2-хлоро-1-(хлорометил)етил) фосфат; и TCEP = трис(2-хлороетил) фосфат

2. Събиране на проби и изпитване

2.1. Разпределение на събирането на проби и канали за събиране на проби

Събирането на проби се извърши въз основа на предварителен подбор от всеки от ОНП в съответствие с особеностите на всеки пазар. Участващите ОНП събраха общо 95 проби. Въпреки това една от пробите (ринг за гмуркане) в крайна сметка беше оценена като не-играчка, като се има предвид, че основната ѝ цел е образователна (обучение за гмуркане)⁴.

По-голямата част от играчките, включени в извадката, бяха изработени от мека или твърда пластмаса. Четири проби съдържаха както компоненти от мека, така и от твърда пластмаса. Събирането на проби беше извършено както онлайн, така и във физически магазини.

Таблица 2 — Брой проби, събрани от участващите ОНП

ДЪРЖАВА	ОНП	ОБЩ БРОЙ ПРОБИ
Австрия	Федерално министерство на социалните въпроси, здравеопазването, грижите и защитата на потребителите	10
Естония	Орган за защита на потребителите и техническо регулиране	10
Ирландия	Комисия за защита на конкуренцията и потребителите	10
Малта	Малтийски орган по въпросите на конкуренцията и потребителите	11
Полша	Служба за защита на конкуренцията и потребителите	10
Словашка република	Словашка търговска инспекция	10
Словения	Здравна инспекция	10
Франция	Главна дирекция „Политика на конкуренцията, защита на потребителите и контрол на измамите“	14
Швеция	Шведска агенция по химикали	9
ОБЩО		94

Таблица 3 — Вид на събраните проби и канали за вземане на проби

МАТЕРИАЛ			ВЪЗРАСТОВА КАТЕГОРИЯ		КАНАЛ ЗА ВЗЕМАНЕ НА ПРОБИ	
Мека пластмаса	Твърда пластмаса	Смесени	Под 36 месеца	Над 36 месеца	Онлайн	Физически магазин
44	46	4	50	44	19	75

2.2. Процес на изпитване

Лабораторията за изпитване за тази дейност беше избрана чрез тръжна процедура, стартирала през май 2022 г. Тръжните спецификации бяха изпратени до 107 лаборатории в ЕС/ЕИП, които бяха идентифицирани съгласно стратегията за ангажиране на лабораторията на екипа на проекта. От всяка лаборатория беше поискано да представи оферта, включваща елементите, посочени в тръжната документация, като подробна информация за цените и подкрепящи документи, предоставящи доказателства за сертифициране, съответния опит на експертите и образци на протоколи от изпитвания. Общо 14 лаборатории представиха оферта в рамките на определения срок. Въз основа на пълнотата и конкурентоспособността на офертата пет лаборатории бяха предварително избрани и поканени на интервю за допълнително

обсъждане на офертата. По време на междинното заседание на ОНП бяха представени сравнителни анализи на техническото качество и финансовите аспекти на офертите, получени от лабораториите. ОНП избра лабораторията, която получи най-голям брой крайни точки въз основа на качеството и финансовата конкурентоспособност на своята оферта.

След избора на лабораторията на ОНП бяха дадени два месеца, за да съберат пробите и да ги изпратят в лабораторията. Процесът на събиране на проби беше разширен, за да се даде възможност на ОНП да вземат проби от допълнителни продукти. Процесът на изпитване се проведе своевременно и приключи на 19 ноември 2022 г. Лабораторната среща се проведе на 13–14 декември 2022 г.

Фигура 1 — График на процеса на събиране на проби и изпитване

⁴ Продуктът беше сметнат за попадащ в обхвата и резултатите от изпитването не са включени в цифрите на настоящия доклад.

3. Резултати от изпитванията

3.1. Преглед на резултатите от изпитванията и основни констатации

Общо осем от 94-те изпитани проби не отговарят на поне едно от изискванията, посочени в плана за изпитване.

По-голямата част от пробите (80 %) са от физически магазини. Не бяха установени съществени разлики в резултатите от изпитванията в зависимост от канала за продажба на дребно: 10 % от пробите, събрани онлайн, и 8 % от пробите, събрани от физически магазини, не отговарят на изискванията на плана за изпитване.

ОНП извършиха проверки на предупрежденията, маркировките и инструкциите на своя национален език(езици). Общо 33 от 94 проби не отговарят на изискванията. Най-често срещаните открити несъответствия са липсващи маркировки „СЕ“ или маркировки „СЕ“ с неправилен размер и форма, липсваща информация за единна точка за контакт и неправилни предупреждения за възрастта.

Ако вземем предвид както химическите изпитвания, извършени от лабораторията, така и проверките на предупрежденията, маркировките и инструкциите, извършени от ОНП, общо 35 проби не отговарят на поне едно от изискванията.

3.2. Резултати по видове материали

Участващите ОНП събраха 46 играчки от твърда пластмаса, 44 от мека пластмаса и четири, съдържащи компоненти както от мека, така и от твърда пластмаса. Въпреки че всички играчки от твърда пластмаса преминаха успешно химическите изпитвания, граничните стойности за фталати или ВРА бяха превишени в осем проби, изработени изцяло от мека пластмаса или от двата материала (вж. *Фигура 4*).

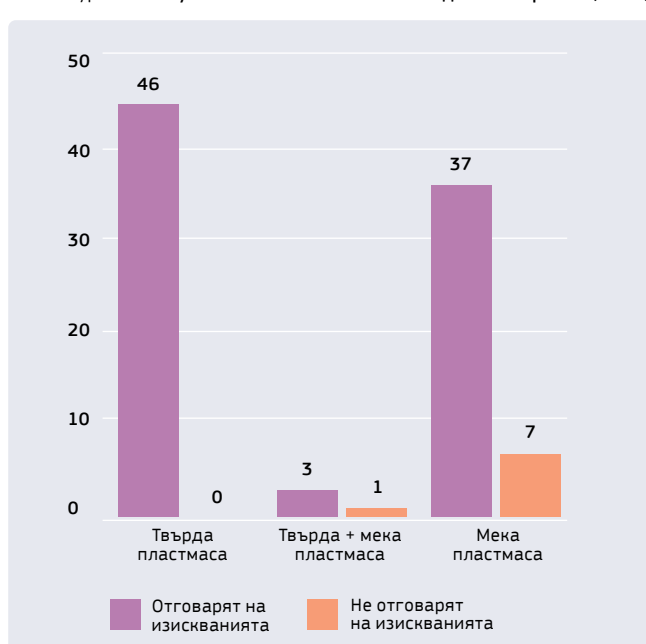
Фигура 2 — Общи резултати от изпитването (химическо изпитване) (N=94)

Фигура 3 — Общи резултати от изпитването (включително предупреждения, маркировки и инструкции) (N=94)

Фигура 4 — Резултати от изпитванията по видове материали (N=94)

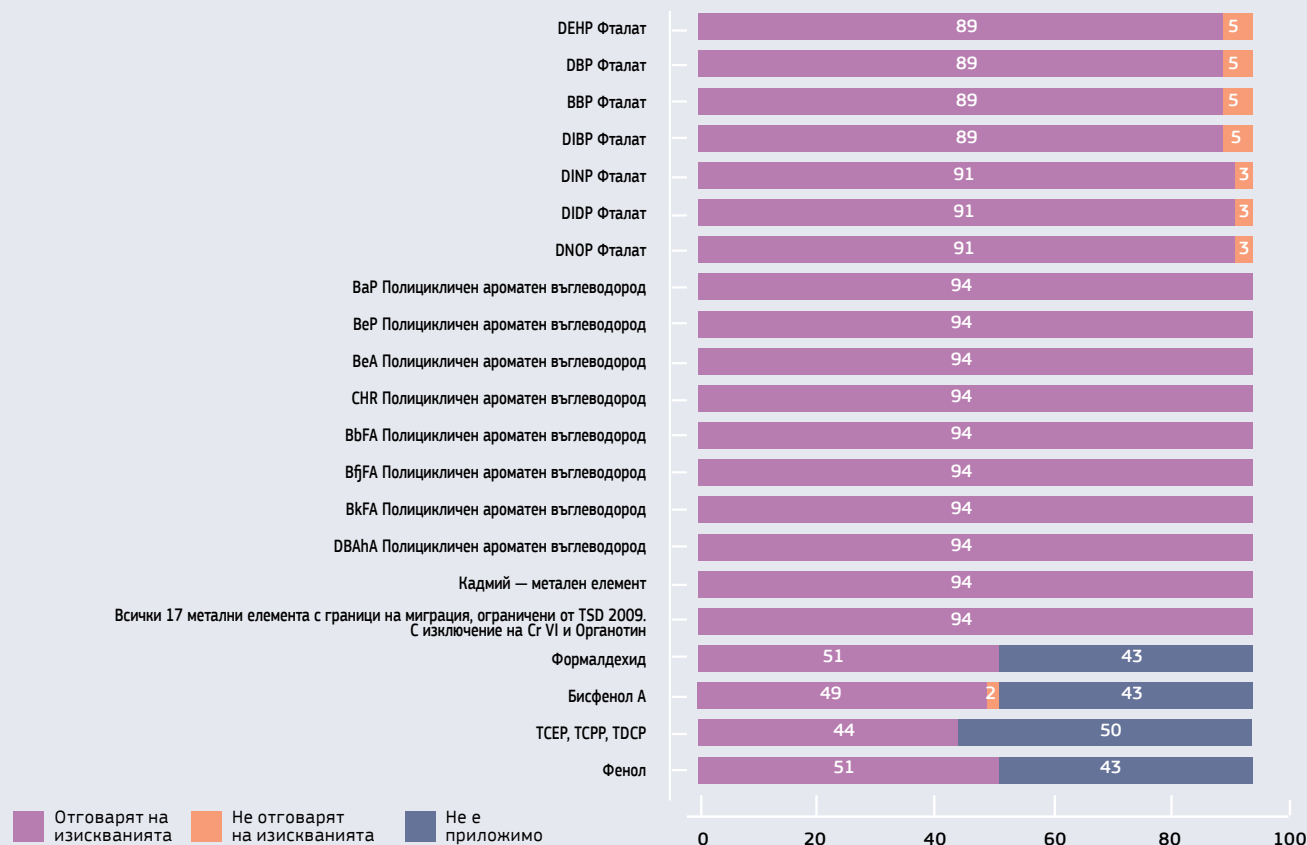

3.3. Резултати за химическо вещество

Осемте проби, които не спазват законовите гранични стойности, показват превишаване на стойностите за BPA и седем различни вида фталати (вж. *фигура 5*).

Фталати, които превишават пределно допустимите стойности, са открити най-вече в лицата и краката на кукли, изработени от розова мека пластмаса, а BPA, който превишава пределно допустимите стойности, е открит в две играчки патета за баня.

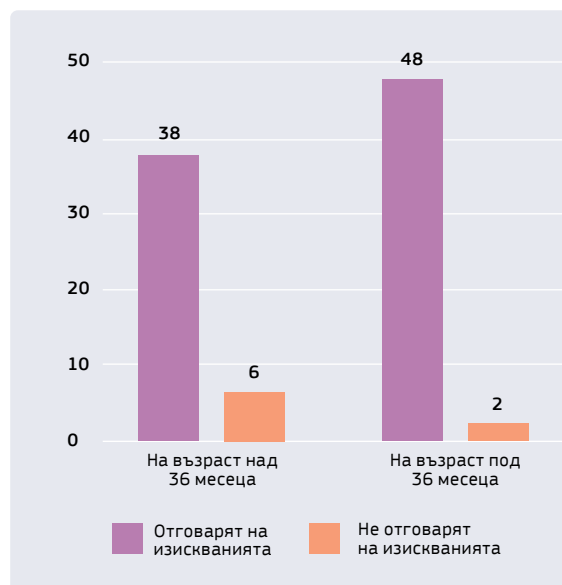
Фигура 5 — Резултати от изпитванията по химични вещества (N=94)

3.4. Резултати по възрастова категория

Общо 44 от 94-те изпитани играчки са предназначени за деца над 36 месеца, а 50 — за деца под 36 месеца. При играчките за деца над 36 месеца процентът на неизправност е по-висок (14 %), отколкото при играчките за деца под 36 месеца (4 %).

Фигура 6 — Общи резултати от изпитването — играчки, предназначени за деца над и под 36 месеца (N=94)

3.5. Заключение относно резултатите от изпитванията

Химически рискове

Дейността показва, че 91 % от взетите проби от играчки отговарят на химическите изисквания, определени в плана за изпитване.

Химичните вещества, които превишават пределно допустимите стойности, са открити изключително в играчки, изцяло или частично изработени от мека пластмаса.

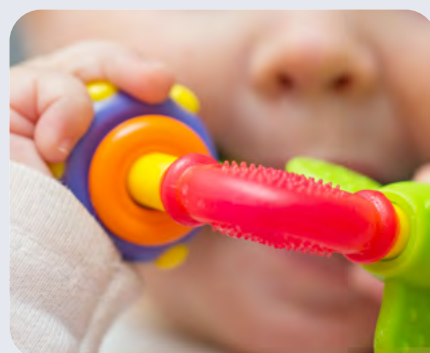
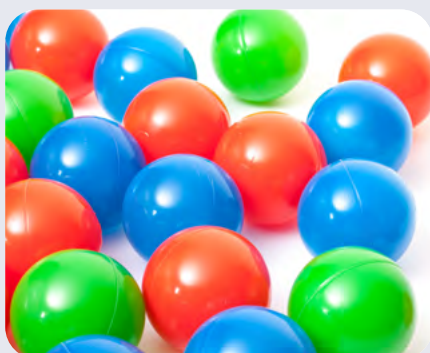
Забранените фталати са открити в шест различни проби.

Тази констатация не е изненадваща, тъй като в много случаи производителите целенасочено използват фталати, за да увеличат гъвкавостта, прозрачността и издръжливостта на пластмасата. Фталатите, изпитани в тази дейност, засягат репродуктивните функции и нарушават хормоналната система на човека (ендокринни разрушители).

В допълнение към откритите фталати, **единственият друг неразрешен опасен химикал, който беше открит, беше ВРА** (открит в две патета за баня от 51 проби, изпитани за това вещество). Това беше изненадващ резултат за участващите ОНП. ВРА е химикал, използван за укрепване на пластмасите и за увеличаване на тяхната издръжливост. Той е ендокринен дисруптор, следователно вещество, което може да увреди здравето чрез промяна на ендокринния баланс, особено в ранна детска възраст. Класифициран е като репротоксичен (може да увреди фертилитета).

Предупреждения, маркировки и инструкции

Проверките, извършени от ОНП на предупрежденията, маркировките и инструкциите на техния национален език(езици), показаха, че 35 % от пробите не отговарят на изискванията. Най-често срещаните открити несъответствия са липсващи маркировки „СЕ“ или маркировки „СЕ“ с неправилен размер и форма, липсваща информация за единна точка за контакт и неправилни предупреждения за възрастта. Въпреки факта, че предупрежденията, маркировките и инструкциите не предоставят подробности за профила на химическия риск на играчките, те са основен източник на информация за родителите/настойниците относно продукта и неговата безопасна употреба.

4. Оценки на риска и мерки

4.1. Оценки на риска

Съгласно TSD играчките, пуснати на единния пазар, трябва да отговарят на съществените изисквания за безопасност, определени в директивата. По-конкретно, играчките не трябва да застрашават безопасността или здравето на потребителите или на трети страни, когато се използват по предназначение или по предвидим начин. Когато се оценява дали даден продукт представлява риск, следва да се спазват принципите, заложи в Решение за изпълнение (ЕС) 2019/417 на Комисията за въвеждане на насоки за управлението на системата на Европейския съюз за бърз обмен на информация „RAPEX“ (Насоки относно RAPEX)⁵.

В настоящите насоки се определя метод за оценка на риска, който може да се използва от ОНП за оценка на нивото на риска, който представляват потребителските продукти за здравето и безопасността на потребителите, и за вземане на решение дали е необходимо да се извърши уведомление в „Safety Gate“. На уебсайта на RAPEX и в приложението на RAPEX е наличен специален инструмент за извършване на оценки на риска, наречен „инструмент от НОР“ (който взема предвид принципите, предвидени в насоките относно RAPEX).

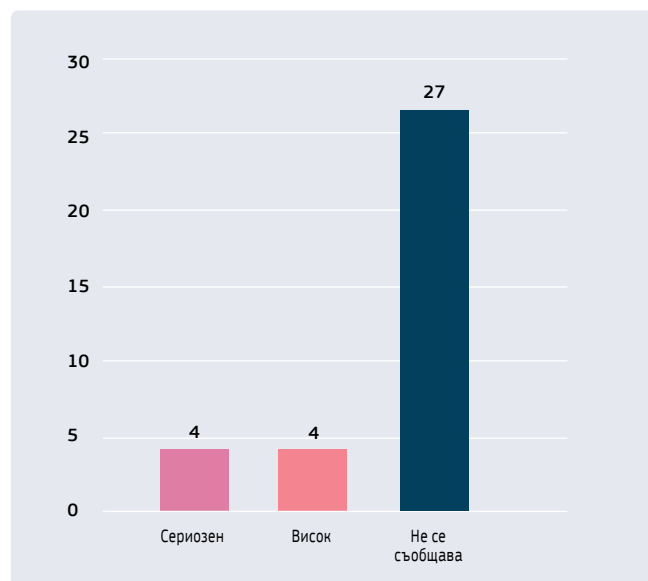
Що се отнася до продуктите, които са обект на ограничителни мерки от страна на ОНП въз основа на наличието на химическо вещество, посочено в списъка на съставките, което е обект на ограничения, съдържащи се в законодателството на ЕС, но за които няма научни данни за оценка на риска, уведомленията трябва да се оценяват за всеки отделен случай.

Въпреки това не е необходимо да се прави индивидуална оценка на риска, ако:

- е установено наличие на химическо вещество, което е забранено или присъства в концентрация над границата, установена от европейското законодателство (напр. REACH);
- тези ограничения се основават на научно становище, което показва, че наличието на този химикал представлява риск за здравето и безопасността на потребителите.

Четири от осемте проби, които не отговаряха на изискванията за изпитване на химикали, бяха оценени като представляващи сериозен риск, без да е извършена индивидуална оценка на риска от страна на ОНП. Останалите четири проби бяха оценени поотделно по отношение на риска от отговорния ОНП, който, като взе предвид както опасността, така и експозицията, реши да оцени пробите като представляващи висок риск⁶.

Фигура 7: Преглед на нивата на риск за пробите, които не отговарят на изискванията (N=35)

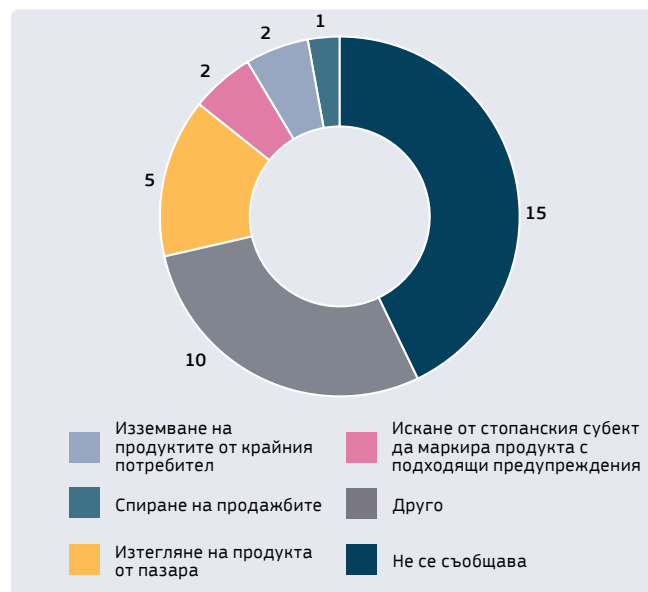
4.2. Коригиращи мерки

Въз основа на резултатите от изпитванията и извършените проверки на предупрежденията, маркировките и инструкциите надзорните органи на държавите членки решават какви коригиращи мерки трябва да бъдат предприети по отношение на продуктите, които не отговарят на законодателството на ЕС и/или на приложимите стандарти. Фигура 8 — Мерки, предприети за проби, които не отговарят на изискванията (N=35) илюстрира основните предприети мерки.

Освен това, когато се установи сериозен риск, ОНП са правно задължени да подадат уведомление в „Safety Gate“ (съгласно член 12, параграф 1 от Директивата относно общата безопасност на продуктите (2001/95/ЕО))⁷. В насоките относно RAPEX се препоръчва също така да се подават уведомления за мерките, предприети срещу продукти, които представляват по-малко от сериозен риск.

Вследствие на действията, предизвикани от съвместната кампания за изпитване (до 14 април 2023 г.), два продукта бяха обект на уведомления в „Safety Gate“, а за други три продукта уведомленията са в процес на разглеждане.

Фигура 8 — Мерки приети за проби, които не отговарят на изискванията (N=35)

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/LSU/?uri=CELEX%3A32019D0417>

⁶ Нивото на риска на пробите, които не отговарят на изискванията на проверките на предупрежденията, маркировките и инструкциите, не е посочено от ОНП.

⁷ Регламент (ЕС) 2023/988 относно общата безопасност на продуктите е публикуван в „Официален вестник“ на 23 май 2023 г.: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.135.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A135%3ATOC
Той влиза в сила на 12 юни 2023 г. и ще се прилага от 13 декември 2024 г.

5. Заключение и препоръки

5.1. Заключение

Играчките представляват продуктова категория, в която органите за надзор на пазара ежегодно влагат значителни ресурси и усилия поради уязвимостта на потребителите, за които са предназначени тези продукти. Фокусът на дейност като „Химикали в играчките“ може да бъде особено широк, поради което участващите в тази СДОП органи за надзор на пазара решиха да се съсредоточат върху 37 опасни химикала, за които, въз основа на техните знания и опит, може да има по-големи шансове да бъдат открити в продукти за играчки, особено в тези от пластмасата.

При кампанията за изпитване бяха открити фталати и ВРА в осем от изпитаните проби, изработени изцяло или частично от мека пластмасата. Въпреки че само 9 % от изпитаните проби не отговарят на изискванията, химическите рискове, свързани с наличието на фталати и ВРА, които надвишават граничните стойности, са сериозни. Всъщност забранените фталати, изпитани в тази дейност, засягат репродуктивните функции, нарушават хормоналната система на човека и могат да причинят астма. По подобен начин ВРА е способен да промени ендокринния баланс, особено в ранна детска възраст, и

е класифициран като вещество с токсични ефекти върху репродуктивните способности на човека.

Освен това проверките, извършени от ОНП на предупрежденията, маркировките и инструкциите на техния национален език (езици), показаха, че 35 % от пробите не отговарят на изискванията. Това е важна част от рисковия профил на всеки продукт, тъй като предоставя на родителите/настойниците важна информация за правилната употреба на продукта и неговата пригодност за възрастта.

Въз основа на резултата от тази СДОП органите за надзор на пазара издадоха 2 уведомления за безопасност (3 уведомления все още са в процес на разглеждане) и поискаха от стопанските субекти да изтеглят продуктите от пазара или да ги изземат от потребителите, когато са открити опасни химикали, превишаващи граничните стойности. По отношение на пробите, които не отговаряха на изискванията на проверките на предупрежденията, маркировките и инструкциите, ОНП поискаха от стопанските субекти да маркират продуктите с подходящи предупреждения и да отстранят административните несъответствия.

5.2. Препоръки към заинтересованите страни

Следващите препоръки са изготвени въз основа на резултатите от процедурата за изпитване и дискусиите между отделните ОНП по време на проекта.

За потребителите

Купувайте играчки само от надеждни канали за продажба на дребно — онлайн и офлайн. Не търсете по-евтини продукти на други уебсайтове/канални за продажба на дребно, тъй като има по-голяма вероятност да закупите продукт с по-ниско качество. Внимавайте **да не купувате нискокачествени играчки от мека пластмасата**, тъй като те могат да крият по-висок химически риск.

Проверете дали върху играчката е нанесена **маркировката „СЕ“**, както и **името и физическия адрес на юридическо лице, установено в ЕС**. Не забравяйте да спазвате внимателно **предупрежденията за възрастта** за играчките.

Наблюдавайте по-малките деца (на възраст под 36 месеца), когато играят с играчки на по-големи братя и сестри, които могат да бъдат поставени в устата. Децата под 36-месечна възраст са склонни да слагат играчките в устата си за по-дълъг период от време и са изложени на по-голям риск, когато става въпрос за опасни химикали.

За европейските и националните органи

Продължавайте да обръщате внимание на химикалите в играчките. Химическите рискове са едни от най-значимите рискове, регистрирани в „Safety Gate“; ОНП се насърчават да използват своите мрежи за разузнаване и помощни комуникационни мрежи, за да се насочват към и да задържат химически опасни играчки. Разрешените нива на опасни химикали в играчките са установени въз основа на наличните научни данни и са изпитани съгласно съответната „най-съвременна“ технология. Небезопасните химикали в играчките причиняват специфични остри и хронични здравословни проблеми, като дългосрочни и необратими заболявания, токсични отравяния, рак и развитие или засилване на алергии, които причиняват проблеми като астма.

Фокусирайте се върху меки пластмасови играчки. Материалите за играчки от мека пластмасата, като например меко PVC, могат да съдържат най-проблемните химикали и може да е ефективно наблюдението да се съсредоточи върху тези материали. Въз основа на резултатите от тази дейност най-често откриваните химикали са фталатни пластификатори, въпреки че други химикали, като ВРА, открити в меки или полутвърди пластмасови играчки (например патета за баня), също могат да представляват проблем.

За стопанските субекти

Бъдете наясно със задълженията си съгласно приложимото законодателство.

- **Всички стопански субекти** трябва да действат отговорно и в пълно съответствие с правните изисквания на TSD и REACH, когато предоставят играчки на пазара на ЕС.
- **Производителите** трябва да оценят всички химически рискове, свързани с техните играчки, и да извършат документирана оценка на съответствието, преди да пуснат своите играчки на европейския пазар. Тази оценка трябва да бъде запазена от тях или от техните упълномощени европейски представители под формата на техническо досие и декларация за съответствие.
- **Вносителите** на играчки на европейския пазар трябва първо да се уверят, че производителят е извършил оценка на съответствието на химическата безопасност на своите продукти за игра, преди да ги пусне на европейския пазар. Освен това вносителите трябва да се уверят, че оценките на производителя са налични под формата на техническо досие и декларация за съответствие, преди да започнат да пускат играчки на европейския пазар. Вносителите съхраняват копие от декларацията за съответствие на ЕО за период от 10 години след първото пускане на играчката на пазара.
- Специално за **онлайн продажбите**, ако няма производител, упълномощен представител или вносител в ЕС, информацията трябва да се съхранява от **отговорно лице** или доставчик на услуги за изпълнение, според случая.

Обръщайте специално внимание на играчките от мека пластмаса. Когато извършвате оценка на риска на пластмасови играчки, имайте предвид, че меката пластмаса, по-специално пластмасата от PVC, може да съдържа забранени вещества като фталати. Освен това BPA може да бъде открит в меки или полутвърди пластмасови играчки (например патета за баня).

Предупреждения, маркировки и инструкции.

- Маркировките и етикетите върху играчката трябва да бъдат на националния(те) език(ци) на държавата членка, в която се предлага продуктът. Цялата документация за

оценяване на съответствието под формата на декларации за съответствие и свързаните с тях технически досиета трябва също така да бъде на разположение на език, лесно разбираем за съответния орган (както е определено от съответната държава членка).

- Преди да бъдат пуснати на пазара, всички играчки трябва да бъдат етикетирани с маркировка „СЕ“.
- На всички играчки трябва да се посочва точното име и пощенския адрес на европейския производител и/или вносител, както и подходяща информация за проследяване, която да помогне при изтеглянето на опасни играчки (уебсайтът не е достатъчен за адрес на лице за контакт). Имайте предвид, че ако върху опаковката на играчката е посочен само адресът на дистрибутора, той носи пълната отговорност за оценката на съответствието на играчката.

Информирайте се за доставчика си. Преценете внимателно с кого работите. Проверявайте и удостоверявайте самоличността на доставчиците, с които работите.

Вземете мерки, когато се установи, че дадена играчка не отговаря на изискванията на ЕС за химическа безопасност. Активно участвайте в изтеглянето на опасни играчки от пазара: това може да включва незабавно изтегляне или изземване на продукта и предупреждаване на обществеността за съществуващия риск, в пълно сътрудничество с вашата дистрибуторска верига и с компетентните органи на държавите членки.

Изземания. Ясно информирайте потребителите за начина, по който ще получават информация за евентуални действия по изземане. Направете известията за изземане ясни и достъпни и винаги посочвайте опасностите, които продуктът създава. Редовно наблюдавайте въздействието на изземането и коригирайте стратегията при необходимост.

Докладвайте за инциденти на компетентния орган. Когато дадена играчка представлява риск за безопасността, стопанските субекти имат законното задължение незабавно да информират компетентния национален орган на държавата членка, в която играчката е била предоставена на пазара. Един от методите за уведомяване е да се използва [Портала за нотификации от предприятия относно безопасността на продукти](#).

1. Какво е CASP?

Координираните дейности за осигуряване на безопасността на продуктите (CASP) дават възможност на органите за надзор на пазара от държавите от Европейския съюз/Европейското икономическо пространство да си сътрудничат и да повишават безопасността на продуктите, пуснати на единния пазар.

CASP2022 включва шест специфични дейности, ориентирани към продукта, и четири хоризонтални дейности.

Специфичните дейности, ориентирани към продукта, изпитват различни видове продукти, които могат да представляват риск за потребителите. Продуктите се подбират и събират от участващите органи за надзор на пазара и се проверяват по общоприет план за изпитване.

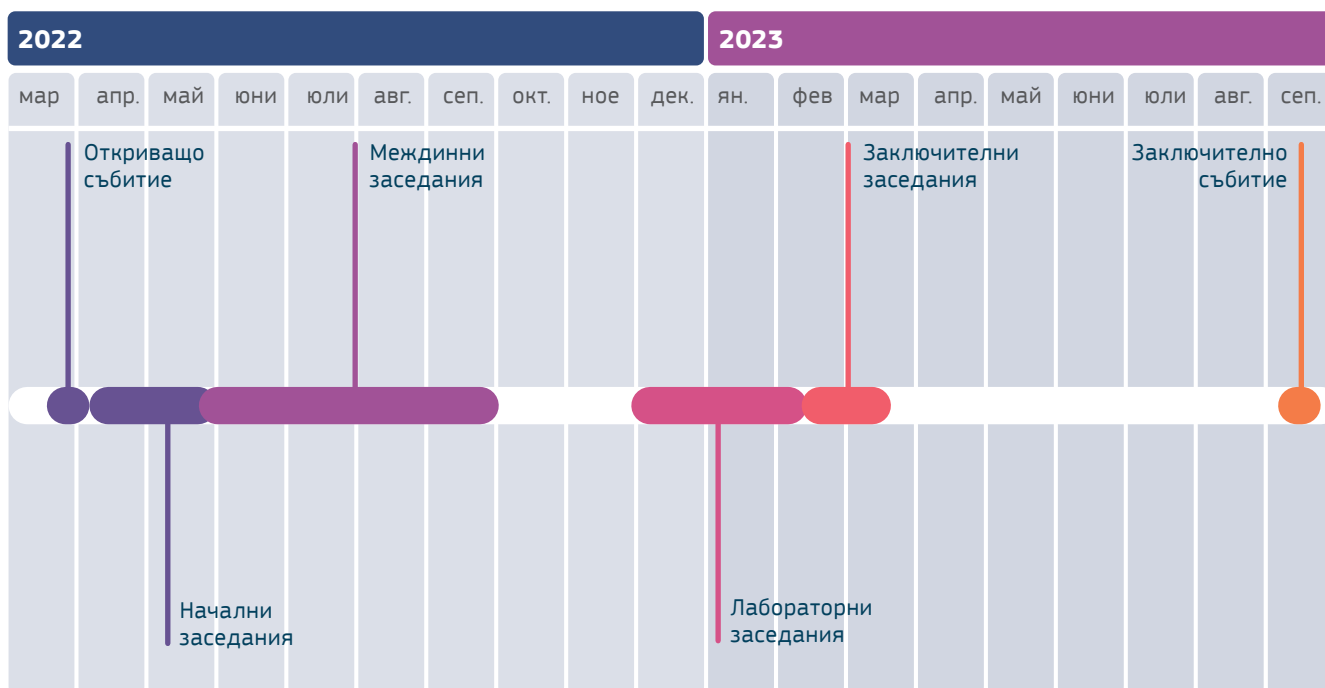
Хоризонталните дейности осигуряват форум за обмен на идеи и най-добри практики между органите за надзор на пазара. Под ръководството на технически експерт те разработват общи подходи, процедури и практически инструменти за надзор на пазара.

Роли и отговорности

2. Работен план на специфичните дейности, ориентирани към продукта

Непрекъсната вътрешна комуникация чрез платформата Wiki Confluence

СТАРТИРАНЕ	СЪБИРАНЕ НА ПРОБИ И ИЗПИТВАНЕ	ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКЛАД	ВЪНШНИ КОМУНИКАЦИИ
Документално проучване	Тръжен процес за избор на лаборатория	Оценка на риска	Разработване на инструментариум за комуникация
Интервюта за определяне на обхвата	Избор на лаборатория и сключване на договори	Координиране на мерките, приети от органите за надзор на пазара	Разработване на комуникационни послания
Проект на план за изпитване и събиране на проби	Събиране на проби и транспортиране	Изготвяне на окончателни доклади	Стартиране на комуникационна кампания
Картографиране на лаборатории	Процес на изпитване и доклади от изпитвания	Изхвърляне или връщане на пробите на органите за надзор на пазара	Оценка на въздействието

3. Инструменти и процеси на специфичните дейности, ориентирани към продукта

0

Процес, предхождащ CASP

ГД „Правосъдие и потребители“ провежда процедура за определяне на приоритетите, за да избере продуктите категории. Шестте продуктови категории CASP2022 бяха избрани от участващите органи за надзор на пазара чрез консултация, организирана от ГД „Правосъдие и потребители“.

1

Утвърждаване на плановете за изпитване и събиране на проби

Техническите експерти изготвят плановете въз основа на обратната информация от органа за надзор на пазара и наличния бюджет. Проектите се представят на началното заседание, след което се доработват и утвърждават от органите за надзор на пазара чрез Wiki.

2

Избор на лаборатория

Екипът на изпълнителя картографира лабораториите и се свързва с тях, за да събере информация за цени и друга информация. Тръжната процедура се стартира след провеждане на началното заседание и офертите се оценяват. По време на междинните заседания участващите органи за надзор на пазара решават коя лаборатория да изберат.

3

Събиране и транспортиране на проби

Органите за надзор на пазара събират съответните проби от своите национални пазари и ги регистрират в досие за кодификация. След извършване на предварителни проверки органите за надзор на пазара изпращат пробите в лабораторията.

4

Изпитване и предоставяне на доклади за изпитванията

Лабораторията изпитва пробите в съответствие с договорения план за изпитване и качва докладите от изпитванията в Wiki. Органите за надзор на пазара изискват разяснения, ако е необходимо, и одобряват докладите.

5

Оценка на риска

Техническият експерт и органите за надзор на пазара разработват сценарии въз основа на избрани проби по време на лабораторното заседание и анализират рисковете. Органите за надзор на пазара извършват оценки на риска на всички проби, които не отговарят на законовите изисквания.

6

Качване на сценарии в инструмента „Насоки за оценка на риска“

Сценариите, разработени по време на проекта, се качват в инструмента „Насоки за оценка на риска“.

7

Мерки, приети от органите за надзор на пазара

Органите за надзор на пазара предприемат подходящи мерки по отношение на въпросните продукти и ги съобщават чрез Safety Gate.

8

Външни комуникации

Дейностите по външна комуникация стартират на заключителното събитие. С това се поставя началото на 2–3-седмична общоевропейска комуникационна кампания.

Инструменти

За всяка специфична дейност, ориентирана към продукта, и за цялостния проект CASP2022 се създават **аудио-визуални клипове**, предназначени за потребителите и широката аудитория.

Разработени са **информационни материали** за проекта CASP2022, за всяка специфична дейност, ориентирана към продукта.

Изготвят се **окончателни доклади** за всяка дейност и за проекта CASP2022. Те са преведени на всички официални езици на ЕС, както и на норвежки и исландски.

Канали

Комуникационният материал се разпространява с помощта на:

- [Уебстраницата на ЕК CASP](#)
- Национални комуникационни канали на органите за надзор на пазара
- Съответната преса и други заинтересовани страни

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: rapid-alert@ec.europa.eu

Европейската комисия не носи никаква отговорност за каквито и да е последици от повторното използване на настоящата публикация.

© Европейски съюз, 2023 г.

Политиката по отношение на повторната употреба на документи на Европейската комисия е уредена с Решение 2011/833/ЕС на Комисията от 12 декември 2011 г. относно повторната употреба на документи на Комисията (ОВ L 330, 14.12.2011 г., стр. 39). Освен ако не е отбелязано друго, повторната употреба на настоящия документ е разрешена съгласно лиценз Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Това означава, че повторната употреба се позволява, при условие че надлежно се посочи източникът и се укажат евентуалните промени.

За употребата или възпроизвеждането на елементи, които не са собственост на Европейския съюз, трябва да се поиска разрешение директно от носителите на авторските права.

Информация за Европейския съюз на всички официални езици на ЕС е на разположение на уебсайта Еуропа на адрес https://europa.eu/european-union/index_bg

Служба за публикации
на Европейския съюз

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2023 г.
PDF ISBN 978-92-68-03548-1 doi:10.2838/937433 DS-03-23-170-BG-N